

Keijo Rainerman
saarna jouluyön messussa
Kankaanpään kirkossa 24.12.2019
Evankeliumi: Jouluevankeliumi Luukas 2:1 - 14

Johdanto

Luin Luukkaan jouluevankeliumin itselleni tutuimman ja rakkaimman käännök-
sen mukaan.

Tunnen kiitollisuutta ja haikeutta asettuessani viimeistä kertaa virassani eteenne jouluyön messussa. Tehtävä ja paikka niin saarnatuolissa kuin alttarillakin on aina ollut juhlallinen ja jännittävä, mutta myös kutsuva ja sytyttävä. Olen ymmärtänyt, että tavoitteena ei ole ensi sijassa liturgian sujuvuus tai puheen kauneus, vaan syvimmältään käydään taistelua sieluista. Jo rukous merkitsee sitä, että rukoilija valitsee puolensa. Vietätte joulua ja olette tulleet kirkkoon: olette jo valinneet puolenne ja ilmaisseet vakaumuksenne.

Tutusta ja rakkaasta jouluevankeliumista viivyn tänään yhden kohdan, oikeastaan yhden sanan äärellä. ”Yhtäkkiä heidän edessään seiso i Herran enkeli.” Sana on ”edessään”.

”Heidän edessään”

”Heidän edessään” merkitsee sitä, että ollaan kasvokkain, silmäkkäin. Tapahuu kohtaaminen tai ainakin puolikohtaaminen. Jälkimmäisellä tarkoitan sitä, että katse voi kääntyä pois päin. Sivuun käännetty katse viestii sitä, ettei ole hyvä kohdata, että on paha olla, omatunto soimaa jostakin tai tuntee toista kohtaan katkeruutta, kaunaa, häpeää tai pelkoa.

Tuttu monelle jo lapsuudesta saattaa olla kehotus: katso minua silmiin. Ehkä se usein liittyy uhkaan. Sielun peilinä silmät kertovat, mitä sisäiseen maailmaamme kuuluu ja toiseen suuntaan, silmät kertovat sanojen kanssa viestin, minkä haluamme sanoa. Sanat voivat olla valheellisetkin, mutta silmien katseen vilpistely on vaikeampaa. Itselleni silmiin katsominen on aina ollut työlästä. Ehkä minua on pienenä liian vähän katsottu silmiin. Mutta varhaista lapsuutta on vaikeaa muistaa ja sen kokemuksia emme osaa sanoittaa.

Ihminen elää aina jonkun edessä. Kristitty tietää elävänsä joka hetki Jumalan edessä, ehkä koko taivaan joukonkin edessä. Kun Heprealaiskirjeen 11. luku

luettelee nimeltä mainiten suuren joukon uskon esikuvia, alkaa seuraava luku sanoilla: ”Kun siis ympärillämme on todistajia kokonainen pilvi, pankamme pois kaikki, mikä painaa ja synti, joka niin helposti kietoutuu meihin.” (Hepr 12:1) Yksinäinen hetki voi olla myös kiusauksen hetki, koska kukaan ei näe. Kilvoittelijaa auttaa, kun hän muistaa, että katsomo voi olla yllättävän suuri.

Ihminen elää myös lähimmäisen edessä. Voinee sanoa, että elämän tarkoitus tiivistyy näihin kahteen: elämä uskossa Jumalan edessä ja elämä rakkauksessa lähimmäisen edessä

”Ettei sun kelpaa edessäs.”

Äsken lauloimme koko jouluvirren. Jouluvirsi 21 yllättää laulajansa seitsemännessä säkeistössä: ”Näin näytät esimerkilläs, ettei sun kelpaa edessäs, ei kunnia, ei korkeus, ei valta, kulta rikkaus.” Sanat ”ettei sun kelpaa edessä” vievätkin elämän ja uskon ytimeen. Pienestä pitäen ihmisen suuri kysymys on: kelpaanko minä? Tähän kysymykseen vastausta tavoittelee pienen lapsen tarvitseva itku ja hymy, mutta se on myös ärsyttävästi käyttäytyvän teinin, elämänsä hallintaan pyrkivän aikuisen ja voimiltaan heikkenevän vanhuksen kysymys. Kelpaanko minä tällaisena, hyväksytäänkö minut? Moninkertaisen, ihmisen persoonaan ja iäisyyteen saakka ulottuvan merkityksen kysymys ”kelpaanko” saa, kun kysymme sitä Jumalan edessä. Mikä kelpaa Jumalan edessä? Kelpaanko minä? Oletko miettinyt sitä koskaan?

Tämä kysymys herätti jouluvirren runoilijan, uskonpuhdistaja Martti Lutherinkin, kun hän tosissaan, ei vain tekojen ja tekemättä jättämisten puolesta, vaan sanojen ja vaikuttimienkin puolesta pyrki elämään tosi hyvää elämää. Hän nimittäin tajusi, ettei hän pysty siihen. Päinvastoin itsekkyyks, ylpeys, ahneus, pahansuopuus, kateus, välinpitämättömyys asuivat hänessä. Virsi paljastaa ihmisen peruskiusaukset: kunnia, valta ja rikkaus. Jeesus kohtasi nämä kiusaukset tavalla, jonka Matteuksen evankeliumin neljäs luku viiltävällä tavalla kertoo. Hän ei langennut kiusaukseen. Mutta me lankesimme, suorastaan heittäydyimme niiden vietäväksi.

Testataan lyhyesti. Loukkaannuitko? Loukkaantua voi, jos on kunniaa, mitä loukata. Halusitko hallita ei vain omaa elämääsi, vaan toistenkin? Entä rikkaus? Ajattelitko todella käyttää elämäsi omaisuuden hankintaan? Pian jätät sen kaiken. Minne joutuu sielusi? Virsi luettelee epäjumalia, joilta ihmiset odottavat hyvää ja joihin panevat toivonsa. Epäjumalat aina tuhoavat elämän

ja iäisyyden. Vain Raamatun ilmoittama Jumala, Jeesuksen Isä, voi antaa elämän, yltäkylläisen elämän, kirkkauden ja suuren ilon.

Hänen eteensä

”Kaikki kansat kootaan hänen eteensä ja hän erottaa ihmiset toisistaan.” (Matt 25:32)

Vielä emme ole päässeet irti kysymyksestä: Kuka ja mikä kelpaa Jumalan edessä? Päinvastoin kysymys tulee vielä vakavammaksi, kun Jeesus puhuu viimeisestä tuomiosta. Hänen eteensä kootaan kaikki kansat, nekin ihmiset, jotka ovat paenneet Jumalaa. Paljastuu ero uskon ja epäuskon, pelastuvan ja kadotukseen joutuvan välillä.

Mutta eikö lähimmäisen rakastaminen ole kristinuskon tärkein asia, ydin? Olen ainakin yrittänyt rakastaa. Kunnon ateistikin tietää, että toisille ihmisille kuuluu tehdä hyvää. Usko on enemmän kuin etiikkaa. Paraskaan lähimmäisen rakkaus ei riitä. Sitä paitsi sama rakkauden kaksoiskäsky, joka sanoo ”rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi”, sanoo ensin sellaista, mikä helposti jää toteamatta: ”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi, koko sielustasi, koko mielestäsi.” (Matt 22:37-39)

Mitä se usko sitten on? Miksi Raamattu sanoo, että rakasta Jumalaa ja lähimmäistä, ellei ihminen kykene siihen? Meneekö se niin, että me yritämme parhaamme ja sitten Jumala armollaan täyttää sen, mikä jää vajaaksi? Ei mene. Rakkauden käskyt kyllä sanovat, mitä pitää tehdä. Mutta ne osoittavat myös, ettei hyväkään ihminen kykene täyttämään Jumalan käskyä ja vaatimusta. Onko peli siis pelastuu? Ei ole, sillä Jumalan käskyt myös osoittavat, keneltä apu tulee.

Sanankuulijat! Jumalan edessä selviää vain sillä, mitä Jumala tekee. Tässä on jouluevankeliumin ja koko evankeliumin ilosanoma, mega ilo ja kaikelle kansalle, niin kuin Raamatusta äsken luin.

”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.” (Joh 3:16). Jumala antoi, Jumala tuli, Jumala rakasti, Jumala uhrasi itsensä, Jumala pelastaa. Toisin sanoen Jumala teki kaiken sen valmiiksi, mikä kelpaa hänelle. Lahja on valmiina otettavaksi vastaan. Jumala vaikuttaa

vastaanottamisenkin. Kun uskot Jeesukseen, turvaudut häneen. Et enää tarjoa Jumalalle omia tekojasi ja omaa hyvyttäsi ja omaa rakkauttasi. Tässä ei kerrassaan mikään tekojen omavanhurskaus tule kysymykseen, vaan vain Jeesuksen vanhurskaus, jonka usko omistaa. Siksi sanomme sitä uskonvanhurskaudeksi.

Raamattu sanoo uskonvanhurskaudesta mm. Näin: ”Tämä Jumalan vanhurskaus tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen, ja sen saavat omakseen kaikki, jotka uskovat. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta, mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi. Hänet Jumala on asettanut sovitusuhriksi, hänen verensä tuo sovituksen uskossa vastaanotettavaksi. Hän on itse vanhurskas ja tekee vanhurskaaksi sen, joka uskoo Jeesukseen.” (Room 3:22-26). Ottakaa esille Raamatun Roomalaiskirje ja tarkistakaa, kuinka asia on. Juuri tähän Raamatun kirjaan kiinnitti huomiota korkea oikeusviranomaisenkin joulun alla.